

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LŽ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v primárnom vzdelávaní

podpis štatutárneho zástupcu

Rozvoj čitateľskej gramotnosti v primárnom vzdelávaní

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu

Vzdelávací program je zameraný na zdokonaľovanie kompetencií učiteľov primárneho vzdelávania v oblasti rozvoja čitateľskej gramotnosti žiaka. Podľa **Štátneho vzdelávacieho programu** je súčasťou kľúčových kompetencií žiaka na 1. stupni ZŠ schopnosť porozumieť rôznym typom textov, vyberať a hodnotiť z textu získané informácie a využívať vo svojom učení. Základy majú získať žiaci v predmete slovenský jazyk a literatúra, ktorého cieľom je rozvoj čitateľských schopností ďaleko presahujúcich aspekt technického zvládnutia čítaného textu a smerujúcich k prijatiu jeho obsahu (*ŠVP, ISCED 1, 2008*). Čitateľská gramotnosť sa má ďalej rozvíjať a využívať v každom predmete kognitívneho zamerania aj v ďalších vzdelávacích oblastiach tak, aby sa žiak učil konštruovaním svojho poznania. Tým sa vytvárajú šance na zlepšenie úspešnosti žiakov vo vzdelávaní, pretože sa žiak učí učiť sa.

Potreba podpory učiteľov v zdokonaľovaní dosiahnutých kompetencií vyplýva z výsledkov žiakov SR **v medzinárodnom výskume** PIRLS 2006. Podľa správy zo skúmania sa na vyučovaní menej pracuje s informačnými textami, problémy majú žiaci vo vyhľadávaní informácií a vyvodzovaní záverov, vo štvrtom ročníku ZŠ sa kladie ešte stále veľký dôraz na techniku čítania. Medzi najčastejšie aktivity patrilo ústne odpovedanie žiakov na otázky k textu alebo zhrnutie toho, čo prečítali a reprodukovanie obsahu prečítaného textu. Pri čítaní sa menej často využívajú skupinové aktivity žiakov, napr. vzájomné čítanie alebo rozprávanie sa žiakov o prečítanom a písomné aktivity, napr. písanie krátkej vlastnej reakcie na to, čo žiaci čítali (*Čitateľská gramotnosť žiakov 4. ročníka ZŠ. Národná správa zo štúdie PIRLS 2006, ŠPÚ, 2007*).

Podnetom na zlepšovanie metodiky vyučovania sú závery **Štátnej školskej inšpekcie**, ktorá zistila, že žiaci vedeli na 55 % hodín vyhľadávať a triediť informácie, čítať s porozumením náučný text z učebníc, encyklopédií, obrazov, rôznych symbolov. Vzhľadom na rozdielne potreby žiakov učitelia nevýrazne diferencovali zadávané úlohy. Výsledky činností žiakov napriek vytvoreným podmienkam neniesli znaky originality a nápaditosti. Iba časť učiteľov uplatnila počas vyučovania aktivity zamerané na rozvoj sociálnych zručností prostredníctvom vzájomnej komunikácie vo dvojiciach alebo v skupinách. Úroveň dosiahnutých vzdelávacích výsledkov bola celkovo na základe vyhodnotenia testov vo 4. ročníku v predmetoch slovenský jazyk a literatúra, prírodoveda priemerná (*Správa o stave a úrovni vyučovania a učenia sa vo vybraných predmetoch v základnej škole v školskom roku 2008/2009 v SR, www.ssiba.sk*).

Druh kontinuálneho vzdelávania

Aktualizačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania

Prezenčná

Ciele vzdelávacieho programu

Hlavný cieľ vzdelávacieho programu:

Aktualizovať kompetencie potrebné na rozvoj schopností žiakov porozumieť rôznym typom textov, vyberať a hodnotiť z textu získané informácie a využívať ich vo svojom učení.

Špecifické ciele:

- poznať spôsobilosti čitateľskej gramotnosti,
- vedieť tvoriť úlohy pre žiaka na rozvoj spôsobilostí v práci s informačným a literárnym textom,
- vedieť aplikovať metódy práce s textom v príprave vyučovania SJL, prírodovedy a vlastivedy,
- vedieť plánovať prostriedky hodnotenia úspešnosti žiaka v čitateľskej gramotnosti v súlade s obsahom a cieľmi tematického celku vo vyučovacom predmete.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Obsah vzdelávacieho programu

Tematický okruh: **Charakteristika čitateľskej gramotnosti**

Témy	Forma	Časový rozsah
Požiadavky na čitateľskú gramotnosť podľa modelov bazálnej a funkčnej gramotnosti, kľúčových kompetencií a cieľov vzdelávacích oblastí Spôsobilosti a úrovne čitateľskej gramotnosti podľa teoretického rámca PIRLS <i>Aktivita: Rozlíšenie spôsobilostí charakterizujúcich čitateľskú gramotnosť 10 – ročných žiakov</i>	prezenčná	7 hodín

Tematický okruh: **Práca s textom ako súčasť aktívneho učenia sa žiaka**

Témy	Forma	Časový rozsah
Výber textu ako zdroja informácií podľa učiva a vyučovacích cieľov Metodika prípravy úloh na aktívne učenie sa žiaka Kritériá úspešnosti žiaka v práci s textom (produkty práce a miera výkonu) Analýza úloh k textu podľa požiadaviek na prípravu úloh pre žiaka <i>Aktivita: Tvorba úloh pre žiakov na spracovanie informácií z informačného a literárneho textu</i>	prezenčná	15 hodín

Tematický okruh: **Spôsoby rozvoja čitateľskej gramotnosti**

Témy	Forma	Časový rozsah
Charakteristika stratégií a metód na podporu porozumenia textu v aktívnom učení sa žiaka Metódy poznávania vlastného porozumenia textu (metakognície) <i>Aktivita: Analýza metód práce s textom v návrhoch vyučovacích hodín</i>	prezenčná	4 hodiny

Tematický okruh: **Spôsoby hodnotenia úspešnosti žiaka v porozumení rôznych typov textov**

Témy	Forma	Časový rozsah
Metódy na zisťovanie porozumenia textu (cloze – test, G – test, metóda verifikácie viet a i.) Formy testových úloh na zisťovanie porozumenia textu <i>Aktivita: Tvorba vybraných foriem testových úloh na zisťovanie porozumenia textu</i>	prezenčná	4 hodiny

SPOLU		30 hodín
-------	--	----------

Rozsah vzdelávacieho programu

30 hodín

Trvanie vzdelávacieho programu

5 mesiacov

Cieľová skupina:

Kategória pedagogických zamestnancov: učiteľ;

Podkategória): učiteľ pre primárne vzdelávanie (učiteľ prvého stupňa základnej školy),

učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie

Spôsob prihlasovania:

Poskytovateľ prijíma pedagogických zamestnancov na kontinuálne vzdelávanie alebo vykonanie skúšky na overenie profesijných kompetencií podľa § 35 ods. 6 zákona na základe písomnej prihlášky.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Vedúci pedagogický zamestnanec svojím podpisom a pečiatkou potvrdzuje správnosť údajov uvedených v prihláške.

Ak pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí prihlášku, predkladá uchádzač spolu s prihláškou dokumenty, ktoré umožnia overenie príslušnosti k cieľovej skupine. Oprávnenosť zaradenia posúdi poskytovateľ vzdelávania.

Spôsob ukončovania vzdelávacieho programu:

Vzdelávací program bude ukončený záverečnou prezentáciou pred lektorom a účastníkmi kontinuálneho vzdelávania (§ 39 ods. 3 zákona 317/2009 Z.z.).

Požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu

- absolvovanie minimálne 80% hodín vzdelávacieho programu;
- úspešné vykonanie záverečnej prezentácie pred účastníkmi a lektorom aktualizačného vzdelávania.

Obsah prezentácie:

- návrh 1 vyučovacej hodiny alebo bloku s využitím informačného textu (napr. v prírodovede alebo vlastivede) a 1 vyučovacej hodiny alebo bloku s využitím literárneho textu (v SJL).
V návrhu má účastník vzdelávacieho programu preukázať získané kompetencie vyjadrené v cieľoch vzdelávacieho programu.

V prípade, že pedagogický zamestnanec zvolí formu overenia profesijných kompetencií nadobudnutých výkonom pedagogickej činnosti alebo sebvzdelávaním (podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z.z. a bude chcieť vzdelávanie ukončiť, stanovujú sa mu tieto požiadavky na ukončenie vzdelávania:

- úspešné vykonanie záverečnej prezentácie pred skúšobnou komisiou. Obsahom prezentácie má byť návrh 1 vyučovacej hodiny alebo bloku s využitím informačného textu (napr. v prírodovede alebo vlastivede) a 1 vyučovacej hodiny alebo bloku s využitím literárneho textu (v SJL).
V záverečnej prezentácii je potrebné preukázať kompetencie vyjadrené v cieľoch vzdelávacieho programu.

Personálne zabezpečenie

Lektori vzdelávacieho programu:

učitelia pre kontinuálne vzdelávanie všetkých RP MPC, vysokoškolskí učitelia, učitelia pre primárne vzdelávanie s II. atestáciou.

Garant vzdelávacieho programu:

učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s 2. atestáciou a príslušnou aprobáciou. V čase predkladania žiadosti o akreditáciu vzdelávacieho programu je garantom: **Mgr. Nadežda Kašiarová**, RP MPC Banská Bystrica.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie

Financovanie vzdelávacieho programu:

rozpočet MPC a prostriedky z národného projektu ESF Profesionálny a kariérový rast učiteľov; V prípade viacdňových vzdelávacích podujatiach bude ubytovanie a stravovanie hrazené iba z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne zabezpečenie:

učebné zdroje – študijné texty, pracovné listy;

účastníkom vzdelávania bude poskytnutý študijný materiál so zoznamom odporúčanej literatúry (učebný zdroj).

prezentačné vybavenie vzdelávacej miestnosti – tabuľa, flipchartové bloky.

Technické a informačné zabezpečenie:

notebook s pripojením na internet a dataprojektor pre lektora.

Návrh počtu kreditov

Spolu: **8** kreditov,

z toho: 6 kreditov za absolvovanie aktualizačného vzdelávania v rozsahu 30 hodín,

2 kredity za ukončenie vzdelávania záverečnou prezentáciou pred účastníkmi a lektorom aktualizačného vzdelávania.